

การวิจัยเรื่องการยึดมั่นในหลักการศาสนาอิสลามของชาวไทยมุสลิมในสามจังหวัดชายแดนภาคใต้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาการยึดมั่นในหลักการอิสลาม และศึกษาแนวทางการปฏิบัติตามหลักการอิสลามของชาวไทยมุสลิมในสามจังหวัดชายแดนภาคใต้ เป็นการวิจัยเชิงเอกสารและเชิงปริมาณ ข้อมูลเชิงเอกสารเก็บรวบรวมจากหนังสือตีพิมพ์ หนังสืออัลหะดีษ หนังสืออะกีดะฮ์ และเอกสารงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ข้อมูลเชิงปริมาณเก็บรวบรวมโดยใช้แบบสอบถาม กลุ่มตัวอย่างเป็นชาวไทยมุสลิมในสามจังหวัดชายแดนภาคใต้ จำนวน 896 คน วิเคราะห์ข้อมูลด้วยการประมวลผลหาค่าความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ยเลขคณิต ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และค่าสถิติ t-test, F-test ผลของการวิจัยพบว่า

1) ชาวไทยมุสลิมในสามจังหวัดชายแดนภาคใต้มีการยึดมั่นในหลักศาสนาอยู่ในระดับมาก เมื่อการพิจารณาตามตัวแปร เพศ อายุ การศึกษาด้านศาสนาและสามัญ และสถานภาพทางศาสนาที่แตกต่างกันมีการยึดมั่นในหลักการศาสนาไม่แตกต่างกัน แต่ตัวแปรการศึกษาด้านศาสนาและการได้รับการศึกษาจากสถาบันการศึกษาที่แตกต่างกันมีการยึดมั่นในหลักการศาสนาแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ 0.05

2) ชาวไทยมุสลิมในสามจังหวัดชายแดนภาคใต้ได้รับความรู้และการแนะนำที่เกี่ยวกับการศรัทธาและการปฏิบัติศาสนกิจจากโต๊ะครูหรืออุstadามากที่สุด รองลงมาคือ บิดามารดา และจากบุคคลอื่น ๆ ได้แก่ พี่น้อง โต๊ะอิหม่ามมัสยิด สามีภรรยา เพื่อน วิทยากรอิสลามศึกษา และศึกษาด้วยตนเองน้อยที่สุด

3) ชาวไทยมุสลิมในสามจังหวัดชายแดนภาคใต้มีการยึดมั่นในหลักการศรัทธาโดยภาพรวมมีสองแนวทาง คือ แนวทางของอะฮฺลุดดีนนะฮฺที่มีการยึดมั่นตามตัวบทอายะฮฺอัลกุรอานและอัลหะดีษ โดยไม่มีการตีความใด ๆ หากไม่จำเป็น หรือเรียกว่า สะลัฟ และการยึดมั่นตามแนวทางของอัลอะฮาอิเราะฮฺโดยวิธีการยึดมั่นที่ตั้งอยู่บนหลักปรัชญาและการตีความในส่วนที่คิดว่า

จำเป็นต้องมีการตีความ และบางครั้งจะยึดมั่นตามผู้อื่นที่มีความรู้ด้านศาสนา โดยปราศจากความรู้ และหลักฐานใด ๆ ทั้งสิ้น หรือที่เรียกว่า เคาะลัฟ

4) ชาวไทยมุสลิมในสามจังหวัดชายแดนภาคได้มีการยึดมั่นในหลักเตฮีดจำแนก ออกเป็น 2 กลุ่มคือ กลุ่มที่ยึดมั่นตามประเภทของเตฮีดทั้งสามประการคือ เตฮีดอตุลฮิยะฮฺ เตฮีด รุบูบิยะฮฺ และเตฮีดอัสมาอ์วัศซิฟาค และอีกกลุ่มหนึ่งมีการยึดมั่นในเตฮีดโดยมิได้จำแนกประเภท ของเตฮีดออกเป็นสามประการ โดยเข้าใจว่ามีไซ์มาจากท่านนบีมุฮัมมัด ﷺ

5) ชาวไทยมุสลิมในสามจังหวัดชายแดนภาคได้มีการยึดมั่นในหลักการปฏิบัติโดยการ ยึดหลักฐานจากอัลกุรอาน อัซสุนนะฮฺ และแนวทางของชาวสะลัฟ ไม่ได้ใช้หลักความคิดทาง ปัญญาเป็นที่ตั้ง ในทางตรงข้ามมีการยึดมั่นโดยใช้หลักการเทียบเคียงและใช้สติปัญญาทางสมอง เป็นทางเลือกด้วยความมั่นใจว่าสติปัญญาไม่ขัดแย้งกับหลักฐาน

6) ชาวไทยมุสลิมในสามจังหวัดชายแดนภาคได้มีการยึดมั่นในหลักการปฏิบัติโดย ภาพรวมมีวิธีการปฏิบัติที่หลากหลายมากกว่าแนวทางการยึดมั่น กล่าวคือ ยึดวิธีปฏิบัติตามแนวทาง อัซสุนนะฮฺ มีทั้งที่เรียนรู้หลักฐานของการปฏิบัติและไม่มีความรู้ ยึดปฏิบัติตามแนวทางมัชฮับอัช ชาฟีอียะฮฺเป็นการเฉพาะซึ่งสอดคล้องกับการปฏิบัติที่สืบทอดกันมาเป็นเวลายาวนาน การปฏิบัติที่ ยึดหลักฐานเป็นหลักโดยไม่คำนึงถึงแนวทางเลือกปฏิบัติตามมัชฮับใดมัชฮับหนึ่งแต่อย่างใด และ แนวทางปฏิบัติตามแบบไร้เหตุผลและไม่มีความรู้เรื่องหลักฐานตลอดจนไม่สามารถแยกแยะระหว่าง แนวทางการปฏิบัติที่มีหลักฐานกับแนวทางปฏิบัติที่ไม่มีหลักฐาน

7) ชาวไทยมุสลิมในสามจังหวัดชายแดนภาคได้ส่วนใหญ่ยังมีความสับสนระหว่างสิ่ง ที่เป็นอัซสุนนะฮฺกับสิ่งที่เป็นบิคอะฮฺ (การอุตริ) ไม่สามารถแยกแยะระหว่างทั้งสองสิ่งนั้นให้ออกเป็น รูปธรรมอย่างชัดเจน ทั้งนี้โดยมีการปฏิบัติปะปนกันทั้งในส่วนที่เกี่ยวข้องกับการศรัทธาและการ ปฏิบัติกิจการของศาสนาอิสลาม

The objectives of this research are to study ways and factors leading to religious commitment of Thai Muslims in three southern border provinces of Thailand and their abiding by Islamic principles. The research is both qualitative and quantitative. Qualitatively the researcher studied the data concerned from Quran, Prophetic sayings as well as other relevant documents while quantitatively the needed data were collected by means of the distribution of questionnaires to the focus group of 896 Muslim Thais in the three southern border provinces. The data was analyzed by using frequency percentage, arithmetic means, standard deviation t-test and F-test

The research found that:-

(1) The adherence to religious principles by Muslim Thais in the three southern border provinces of Thailand is on a high level. The variants such as sex, age, religious and general education, and religious status did not indicate differences in their adherence to religious principles. Only difference in their sects and the institutes from which they acquired knowledge implied the varied levels of their religious adherence at 0.05.

(2) The sources of religious knowledge, advices, practices from which Muslim Thais learned are religious teachers or ustadhs. Second to them are parents, brothers and sisters, imams of masque, spouses, friends, lecturers of Islamic studies and reliance on self study consecutively.

(3) As a whole there are two denominations of Muslim Thais in the areas in terms of their religious school of thought. The first belongs to Ahli al-Sunnah school which literally adheres to apparent meanings of Quranic verses and Prophetic

sayings without any further interpretation except only when urgently needed. They are called Salaf. The second is called Khalaf. This school follows the way initiated by Abu Hasan al-Ash'ari in understanding and practicing religious faith and principles. It sometimes allows interpretation of religious texts or simply follows instructions of religious scholars in maintaining religious principles without support of textual evidences.

(4) The Muslim Thais in the areas are divided into two groups in terms of their adherence to Tawhid. The first believes that Tawhid is of three categories; Tawhid Uluhiyyah, Tawhid Rububiyyah and Tawhid al-Asma' wa al-Sifat, and adheres to them accordingly. The second believes in Tawhid without categorization, holding that the classification of Tawhid did not stem from Prophet Muhammad (Peace be upon Him).

(5) The religious practices in the three southern border provinces of Thailand by Muslim Thais mostly comply with Quran, Sunnah and the ways of Salaf. They occasionally adopted analogy and intellect to understand religious texts, claiming that refined human intellect usually does not contradict any religious evidences.

(6) The religious practices by Muslim Thais in the areas are maintained in more ways than their faith is. Some follow Sunnah with or without full knowledge of textual evidences. Others cling to Shafie school of thought blindly. There are also many Muslims who practiced their religion at random. They either ignore religious evidences or

(7) Most of the Muslim Thais in the southern border areas are still confused with Sunnah and Bidah (religious innovations). They can not fully distinguish between the two, resulting in their committing mistakes or being confused when maintaining their religious faith and practices.